

וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה... וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם (י א', ב')

על שום מה מתו נדב ואביהוא? אומר על כך המדרש: על שום שלא נשאו נשים.

ואם כך, כיצד מתישבים דברי המדרש עם הכתוב המפורש בתורה, שנדב ואביהוא נענשו על שהקריבו אש זרה לפני ה'?

סיפור המעשה הבא מתרץ את הדברים בדרך החריפות:

מחלה אנושה פקדה את הצדיק רבי דוד ל' מזבלטוב (בנו של רבי מנחם מנדל מקוסוב). כה חמורה היתה המחלה, עד כי טובי הרופאים, שהזעקו אל מטתו, אמרו נואש לחייו.

ואולם, לא הכל הסכימו עם דברי הרופאים: אשתו של הצדיק, הרבנית פסיה לאה בת האדמו"ר מסאסוב, סירבה להשלים עם הדברים. היא ישבה ליד מיטת חליו של הרבי ולא חדלה להתפלל, להתחנן ולשפוך דמעות. "אנא ה', חוס נא על בעלי הצדיק ושלח לו במהרה רפואה שלמה!" התחננה.

תפילותיה של האשה הצדקנית בקעו רקיעים, ולמרות תחזיתם הקודרת של הרופאים חלה הטבה במצבו של החולה, ומקץ זמן לא רב החלים רבי דוד ל' כליל ושב להנהיג את עדת חסידיו.

רבי דוד ל' לא שכח לה, לאשתו הרבנית, את המסירות שגילתה בימי חליו. ופעם, בהיותו במחיצת מקורביו, אמר עליה: "כעת, לאחר מחלתי, מבין אני מדוע אומר המדרש, כי נדב ואביהוא מתו משום 'שלא היו להם נשים'. אילו היו זוכים לנשים כדוגמת הרבנית פסיה לאה, אין ספק כי הללו כמוה היו מצילות אותם מן המוות". כל התיקון של האדם היא אישה שנאמר: עזר כנגדו אומר רש"י בגמרא עוזרת לו וסותרת את דבריו. אמר רבי נחמן מברסלב אישה זה כמו מראה איך שאתה נראה ככה היא תיתנהג אליך אם יש לך עברות עברה גוררת עברה ומגלגלים את המלאכים הרעים שניקראים מכח העברה לאישה והיא באה לתקן אותך ולמרק את העוונות, לכן עדיף לא לחטוא כדי לא לפגום בשלום בית שנאמר: "לא שריא באתר פגים" (הקב"ה לא שורא במקום פגום).

ישראל לסגולתו

המשך - סגלה לקניית או מכירת דירה

וְעוֹד חֲזַק אֲמוּנָתוֹ בְּה' שֶׁבָּדוּ לְהַמְצִיא לְכָל בְּרִיָּה מַחְסֵה וְצַל מִפְּנֵי הַחֲמָה וּמִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים, וּבִיּוֹתֵר שְׁכֵן הַמְצִיא לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבָּר עֲנִי צָבֹד לְהַצִּילֵם מִשָּׂרֵב וְגִשָּׁם,

וַיֹּאמֶר פְּסוּקִים דְּלֶהֱלֹן בְּהַתְּבוֹנְנוֹת וּבְאֲמוּנָה וַיִּתְפַּלֵּל לֵה' שֶׁיַּעֲזְרוּ אַחַר שֶׁבָּדוּ ית' אֵין מַעְצוֹר מִלְּהוֹשִׁיעוֹ כְּרַגְע:

"בְּסַכַּת תִּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים כָּל-הָאֶזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל יִשְׁבוּ בְּסַכַּת. לְמַעַן יִדְעוּ דִּרְתִּיכֶם כִּי בְּסַכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם" (ויקרא כג, מב-מג).

"וַיִּמְן ה'-אֱלֹקִים קִיקִיוֹן וַיַּעַל מַעַל לְיוֹנָה לְהִיּוֹת צַל עַל-רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מִכַּרְעוֹ וַיִּשְׁמַח יוֹנָה עַל-הַקִּיקִיוֹן שֶׁמָּחָה גְדוּלָּה" (יונה ד, ו).

"גַּם צְפוֹר מִצָּאָה בֵּית וּדְרוֹר קֹן לֵה" (תהילים פד, ד).

"יִשְׁבַּעוּ עֲצֵי ה' אֲרוֹזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע. אֲשֶׁר-שָׁם צִפְרִים יִקְנֶנוּ חֲסִידָה בְּרוּשִׁים בֵּיתָה. הַרִים הַגְּבֹהִים לְיַעֲלִים סְלַעִים מַחְסֵה לְשִׁפְנִים" (תהילים קד, טז-יח).

(הרב יעקב ישראל לוגאסי)

"מה טובו אהלֵיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל".

אמת

כח. על-ידי השקר שוכחין את הקדוש-ברוך-הוא.

המשך - מי נקרא אורח

וגם האשל אברהם (סימן שז אות ז) כתב, שאורחים נחשבים למצוה רק אם הכניסם מהשדה לביתו, אבל הזמין אורחים מעירו, יש לומר שלא מצוה הוי. וציין לתרומת הדשן הנ"ל. וכן כתב הרב כף החיים (שם אות יא), שאינם נקראים אורחים אלא כשבאו מעיר אחרת.

וכן תחזה בשלחן ערוך הרב (סימן תקי אות כ) שכתב, שאם האורחים הם מאותה העיר, אין כאן מצות הכנסת אורחים. וכן כתב בספר סולת בלולה (כלל טו) בשם התוספות יום טוב, שאין מצות הכנסת אורחים במזמין חברו שגר באותה העיר.

וראה בספר יוסף אומץ (עמוד 322) כתב, שלשון "הכנסת אורחים", הונח על מי שמכניס אורח לביתו מרחוב העיר כשהולך ותועה ולא ידע מי יאספו לביתו, כענין שנאמר: "ואין איש מאסף אותם הביתה ללון" (שופטים יט). ע"כ. ומשמע מדבריו, שאם מזמין לביתו חבר שאינו תועה בדרך, אין זה נחשב להכנסת אורחים.

וראה עוד בספר סדר היום (שחרית של שבת) שכתב: הכנסת אורחים גם כן עם היות שנכנס בכלל גמילות חסדים היא מצוה גדולה וראויה להמנות בפני עצמה, מפני שהמכניס אורחים בתוך ביתו וממציא להם מקום ומושב שישבו וינוחו מיגיעת הדרך, עושה עמם כמה טובות, האחד, מנוחת הגוף והאברים. והשני, שממציא להם מה לאכול ולשתות כדי שתחזור נפשם אליהם. השלישית, שמונע ממנו בושת וכלימה בהיותו גר בארץ ללכת לחזר אחר בית ומושב שיוכל לשבת ואין מכיר אליו. הרביעי, שעושה טובה עם מי שלא עשה עמו טובה ולא הכיר בו מעולם ומכניסו בביתו ומאכילו ומשקהו ועושה עמו כל הצריך אליו שכרו גדול כפול ומכופל שעושה הדבר לשם המצוה עצמה, וראוי הוא לכל שכר בעולם. ע"כ. (הרב אברהם ישראל)

משהו לנשמה

יש קונה עולמו בשעה אחת...

מעשה שהיה בקיסר רומא שונא ישראל שמלך בתקופה בה שלטה מלכות רומי בישראל. קיסר זה חיפש בכל הזדמנות להרע ליהודים. יום אחד, עת ישב על כסאו, ושריו ויועציו – סביבו, שאלם הקיסר שאלה: "אדם אשר ברגלו נהיה נמק – ריקבון, מה יעשה, האם יקטע את רגלו ובכך יציל את חייו, או לא יעשה כן, ואז הרי יכאב לו ויצטער מאד, מה עדיף?"

אמרו לו חכמיו ויועציו: "כדאי לו שיקטע את רגלו ויחיה – ויחלים".

שאלה זו – כיון הקיסר נגד היהודים ששנא אותם ודימה את היהודים למחלה – נמק - שצריך לקטוע, צריך להרגם. ושמוח על תשובת החכמים שיעצו לו לקטוע – להרוג את היהודים, וקיבל עצתם.

בין יועציו היה אחד ידיד היהודים ושמו קטיעא בר שלום, הוא התנגד לגזרה זו נגד היהודים ואמר לקיסר: "אי אפשר לעולם להתקיים בלי עם ישראל כשם שאי אפשר לעולם להתקיים ללא ארבע רוחות השמים. ישראל הם חלק מהעולם וכיצד תהרגם?" – ועוד הוסיף קטיעא ואמר: "דע לך שכולם יקראו לך קיסר בעל מלכות קטועה".

שמע הקיסר את דבריו והבין כי צודק הוא, אמר לו: "דברך נכונים, אך בודאי ידועים לך חוקי המלוכה ברומא והם שאין לנצח את השליט – את הקיסר.

לפיכך, אסור לך לנצח אותי, והנה עתה עצתך טובה מהחלטתי. לכן, עלי להענישך בעונש הראוי והוא להשליך אותך לכבשן האש".

לקחו עבדי הקיסר את קטיעא בר שלום והוליכוהו לכבשן האש. והנה בדרך פגשה אותם גבירה רומית אשר ידעה לאן מועדות פניהם ומדוע נענש. אמרה לנדון למות – "אתה הולך למות – אוי לה לספינה שהולכת בלי מכסה" – כוונתה היתה שספינה שלא משלמת מכס אינה יכולה להכנס לתוך המדינה. כך אתה, אינך יכול לקבל חלק לעולם הבא יחד עם היהודים מכיון שלא מלת את עצמך.

שמע זאת קטיעא בר שלום – מל את עצמו ומיד אחר כך זרקוהו לכבשן האש.

יצאה בת קול ואמרה: "קטיעא בר שלום מזומן לחיי העולם הבא".

טרם מותו קרא קטיעא בקול ואמר: "הנני מוסר את כל נכסי לרבי עקיבא וחבריו".

כשבאו לחלק את נכסיו התעורר ספק האם הכונה היתה שרבי עקיבא וחבריו יתחלקו ברכוש שווה בשווה, או שמא הכוונה שרבי עקיבא יקח מחצית הרכוש וחבריו החצי השני.

אמר רבי עקיבא: "אוכיח לכם מן הכתוב שמחצית שייכת לי. בלחם הפנים נאמר: 'והיתה לאהרון ולבניו'. גם במנחות נאמר: 'והנותרת מן המנחה לאהרון ובניו'. אמרו חכמינו זיכרונם לברכה מפני שהכתוב הזכיר את אהרון לחוד ולא אמר סתם 'והייתה לכהנים', רמז יש כאן שאהרון נוטל מחצה ושאר הכהנים מחצה ואינו חולק עימם שווה בשווה. לפי דברים אלה מפרש אני את דברי קטיעא בר שלום, כשאמר נכסי לרבי עקיבא וחבריו – הכוונה שמחצית תהיה לי ומחצית לחברי (פ"ק מסכת ע"ז).